

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 714/2009

av den 13 juli 2009

om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Den inre marknaden för el som steg för steg har genomförts sedan 1999, syftar till att skapa faktiska valmöjligheter för alla konsumenter i gemenskapen, både enskilda medborgare och företag, nya affärsmöjligheter och ökad handel över gränserna. Detta ska leda till ökad effektivitet, konkurrenskraftiga priser och högre kvalitet på tjänsterna samt bidra till försörjningstrygghet och hållbarhet.
- (2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/54/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för el ⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1228/2003 av 26 juni 2003 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel ⁽⁵⁾ har i hög grad bidragit till att skapa en sådan inre marknad för el.
- (3) Det finns dock för närvarande hinder för att sälja el i en annan medlemsstat på lika villkor och utan diskriminering eller andra nackdelar i gemenskapen. Framför allt finns det ännu inte något icke-diskriminerande nättillträde eller någon myndighetstillsyn som är lika effektiv i alla medlemsstater, och isolerade marknader kvarstår.

(4) I kommissionens meddelande av den 10 januari 2007 "En energipolitik för Europa" framhävdes betydelsen av att fullborda den inre marknaden för el och skapa lika villkor för alla elbolag i gemenskapen. Kommissionens meddelande av den 10 januari 2007 "Utsikterna för den inre el- och gasmarknaden" och kommissionens meddelande "Utredning i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 1/2003 av de europeiska gas- och elsektorerna (slutrapport)" visade att nuvarande regler och åtgärder varken skapar den ram som krävs eller medför att det skapas sammanlänkningskapacitet för att målet om en välfungerande, effektiv och öppen inre marknad ska kunna uppnås.

(5) Förutom att den gällande regleringen behöver genomföras fullt ut bör den reglering av den inre marknaden för el som anges i förordning (EG) nr 1228/2003 anpassas i enlighet med dessa meddelanden.

(6) Det krävs i synnerhet ett ökat samarbete och en ökad samordning mellan de systemansvariga för överföringssystemen för att utarbeta nätföreskrifter för tillhandahållande och förvaltning av ett effektivt och transparent tillträde till överföringsnäten över gränserna, samt en samordnad och tillräckligt långsiktig planering och sund teknisk utveckling av gemenskapens överföringsnät, inbegripet skapande av sammanlänkningskapacitet, med vederbörlig hänsyn till miljön. Dessa nätföreskrifter bör följa de ramriktlinjer av icke-bindande karaktär (ramriktlinjer) som har utarbetats av byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter ⁽⁶⁾ (nedan kallad *byrån*). Byrån bör ges en roll när det gäller att på grundval av faktiska omständigheter se över utkast till nätföreskrifter, bland annat deras överensstämmelse med ramriktlinjerna, och den bör kunna rekommendera att kommissionen antar dem. Byrån bör lämpligen även få utvärdera föreslagna ändringar av nätföreskrifterna och bör kunna rekommendera att kommissionen antar dem. De systemansvariga för överföringssystemen bör bedriva verksamheten i sina nät enligt dessa nätföreskrifter.

⁽¹⁾ EUT C 211, 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ EUT C 172, 5.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 18 juni 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 9 januari 2009 (EUT C 75 E, 31.3.2009, s. 16) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 22 april 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT). Rådets beslut av den 25 juni 2009.

⁽⁴⁾ EUT L 176, 15.7.2003, s. 37.

⁽⁵⁾ EUT L 176, 15.7.2003, s. 1.

(7) För att elöverföringsnäten i gemenskapen ska kunna fungera på bästa sätt och för att möjliggöra gränsöverskridande handel med och leveranser av el, bör det upprättas ett europeiskt nätverk av systemansvariga för överföringssystemen för el ("Entso för el"). Arbetsuppgifterna för Entso

⁽⁶⁾ Se sidan 1 i detta nummer av EUT.

- för el bör genomföras i överensstämmelse med gemenskapens konkurrensregler, som även fortsättningsvis ska gälla för beslut av Entso för el. Entso för el:s uppgifter bör vara väldefinierade och arbets sättet bör säkerställa effektivitet, transparens och att Entso för el är representativt. Nätföreskrifter som utarbetas av Entso för el är inte avsedda att ersätta de nödvändiga nationella nätföreskrifterna för inhemskt bruk. Eftersom större framsteg kan göras via regionala insatser, ska de systemansvariga för överföringsystemen inrätta regionala nivåer inom den övergripande samarbetsorganisationen och samtidigt se till att resultaten på regional nivå överensstämmer med nätföreskrifter och icke-bindande tioåriga nätutvecklingsplaner på gemenskapsnivå. Medlemsstaterna bör främja samarbete och övervaka nätets effektivitet på regional nivå. Det regionala samarbetet bör vara förenligt med utvecklingen mot en konkurrensutsatt och effektiv inre marknad för el.
- (8) Samtliga marknadsaktörer har ett intresse av det arbete som förväntas av Entso för el. En effektiv samrådsprocess är därför viktig och befintliga strukturer som inrättats för att underlätta och effektivisera processen, exempelvis Ucte (Union for the Coordination of Transmission of Electricity), de nationella tillsynsmyndigheterna eller byrån bör spela en viktig roll.
- (9) För att öka transparensen när det gäller hela elöverföringsnätet i gemenskapen bör Entso för el utarbeta, offentliggöra och regelbundet uppdatera en gemenskapsomfattande tioårig nätutvecklingsplan (gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan). Denna nätutvecklingsplan bör omfatta hållbara elöverföringsnät och nödvändiga regionala sammanlänkningsplaner som behövs på grund av kommersiella eller försörjningstrygghetsmässiga hänseenden.
- (10) I denna förordning bör de grundläggande principerna för tariffsystem och tilldelning av kapacitet fastställas, samtidigt som förordningen bör möjliggöra antagande av riktlinjer för ytterligare relevanta principer och metoder för att främja en snabb anpassning till förändrade förhållanden.
- (11) På en öppen, konkurrensutsatt marknad bör systemansvariga som via sina nät överför el över gränserna kompenseras för kostnader i samband med detta av dem som är systemansvariga för de överföringsystem från vilka de gränsöverskridande kraftflödena härstammar och för de system dessa flöden överförs till.
- (12) Betalningar och intäkter som uppstår genom kompensationsbetalningar mellan systemansvariga bör beaktas när de nationella nättarifferna fastställs.
- (13) Det faktiska belopp som betalas för gränsöverskridande tillträde till systemet kan variera avsevärt, beroende på vilka systemansvariga för överföringsystemen som berörs och till följd av strukturella skillnader i de tariffsystem som tillämpas i medlemsstaterna. En viss grad av harmonisering är därför nödvändig för att undvika snedvridning av handeln.
- (14) Ett ordentligt system med långsiktiga lokaliseringssignaler är nödvändigt och bör grundas på principen att nivån på avgifterna för nättillträde bör återspegla den balans mellan produktion och förbrukning i det berörda området som skapas på grundval av en differentiering av producenternas och/eller konsumenternas nättillträdesavgifter.
- (15) Det skulle vara olämpligt att tillämpa avståndsrelaterade tariffer eller, förutsatt att det finns lämpliga lokaliseringssignaler, särskilda tariffer som endast betalas av exportörer eller importörer utöver den allmänna avgiften för tillträde till det nationella nätet.
- (16) En fungerande konkurrens på den inre marknaden för el förutsätter icke-diskriminerande och transparenta avgifter för användningen av nät och de sammanlänkande ledningarna i överföringsystemet. Den tillgängliga kapaciteten för dessa förbindelser bör vara de största möjliga som är förenliga med säkerhetsstandarderna för säker nätdrift.
- (17) Det är viktigt att undvika att de olika säkerhets-, drifts- och planeringsstandarder som används av de systemansvariga i medlemsstaterna leder till snedvridning av konkurrensen. Dessutom bör det råda transparens för marknadsaktörerna vad gäller tillgänglig överföringskapacitet och de säkerhets-, planerings- och driftsstandarder som påverkar den tillgängliga överföringskapaciteten.
- (18) Marknadsövervakningen, som de senaste åren har utövats av de nationella tillsynsmyndigheterna och av kommissionen, har visat att hittills gällande krav på transparens och bestämmelser om tillträde till infrastruktur inte är tillräckliga för att garantera en verklig, välfungerande, öppen och effektiv inre marknad för el.
- (19) Lika tillgång till information om systemets fysiska status och effektivitet är nödvändigt så att alla marknadsaktörer har möjlighet att bedöma den övergripande situationen när det gäller tillgång och efterfrågan och att identifiera orsakerna till förändringar av grossistpriset. Detta inbegriper mer exakt information om elproduktion, tillgång och efterfrågan, vilket inbegriper prognoser, nät- och sammanlänkingskapacitet, kraftflöden och underhåll, balanshållning och reservkapacitet.

- (20) För att öka förtroendet för marknaden måste marknadsaktörerna kunna vara säkra på att företag som missbrukar sin ställning kan bli föremål för effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner. De behöriga myndigheterna bör ges befogenhet att göra en fullständig bedömning av påståenden om missbruk av marknadsställning. Det är därför nödvändigt att ge de behöriga myndigheterna tillgång till uppgifter om operativa beslut som fattas av elhandelsföretag. På elmarknaden fattas många relevanta beslut av producenterna, som bör hålla information om sådana beslut lätt tillgänglig för de behöriga myndigheterna under en fastställd period. De behöriga myndigheterna bör dessutom regelbundet kontrollera att de systemansvariga för överföringssystemen efterlever reglerna. Små producenter, utan egentlig möjlighet att snedvrída marknaden, bör undantas från det kravet.
- (21) Det bör finnas regler för användningen av intäkter som härrör från hanteringen av överbelastning, såvida inte sammanlänkningens särdrag motiverar ett undantag från dessa regler.
- (22) Hanteringen av problemen med överbelastning bör ge korrekta ekonomiska signaler till de systemansvariga för överföringssystemen och till marknadsaktörerna och grundas på marknadsmekanismer.
- (23) Investeringar i viktig ny infrastruktur bör prioriteras, samtidigt som man bör se till att den inre marknaden för el fungerar korrekt. För att kunna förstärka de positiva effekterna av undantagna likströmslänkar med avseende på konkurrensen och försörjningstryggheten bör det göras en prövning av marknadsintresse i projektets planeringsfas och bestämmelser för att hantera överbelastning bör antas. När likströmslänkar är dragna över mer än en medlemsstats territorium bör byrån, som en sista åtgärd, behandla ansökan om undantag i syfte att bättre beakta dess gränsöverskridande följder och underlätta administrationen. Med tanke på den exceptionella riskprofilen för dessa undantagna stora infrastrukturprojekt bör det ges möjlighet att tillfälligt undanta företag med leverans- och produktionsintressen från samtliga bestämmelser om åtskillnad för de projekt som berörs. Undantag som beviljas i enlighet med förordning (EG) nr 1228/2003 fortsätter att gälla fram till det planerade slutdatum som fastställts i beslutet om beviljande av undantag.
- (24) För att säkerställa att den inre marknaden för el fungerar väl bör det införas förfaranden som ger kommissionen möjlighet att anta beslut och riktlinjer om bl.a. tariffsystem och kapacitetstilldelning, och som samtidigt säkerställer att medlemsstaternas tillsynsmyndigheter är delaktiga i denna process, i förekommande fall genom sin europeiska sammanslutning. Tillsynsmyndigheterna har, tillsammans med övriga berörda myndigheter i medlemsstaterna, en viktig uppgift när det gäller att bidra till att den inre marknaden för el fungerar väl.
- (25) De nationella tillsynsmyndigheterna bör se till att bestämmelserna i denna förordning och riktlinjerna som antas med stöd av denna förordning följs.
- (26) Medlemsstaterna och de behöriga nationella myndigheterna bör åläggas att förse kommissionen med relevant information. Kommissionen bör behandla denna information konfidentiellt. Vid behov bör kommissionen kunna begära in relevant information direkt från de berörda företagen, under förutsättning att de behöriga nationella myndigheterna underrättas.
- (27) Medlemsstaterna bör fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och se till att de tillämpas. Sanktionerna måste vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.
- (28) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (¹).
- (29) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att fastställa eller anta de riktlinjer som behövs för den nivå av harmonisering som minst krävs för att målen med denna förordning ska uppnås. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den med nya icke väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (30) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att upprätta en harmoniserad ram för gränsöverskridande elhandel, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (31) Med tanke på de många ändringarna av förordning (EG) nr 1228/2003 är det av tydlighets- och effektivitetsskäl önskvärt att bestämmelserna i fråga omarbetas och ställs samman till en enda ny förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna förordning är

- a) att fastställa rättvisa regler för gränsöverskridande elhandel, och därmed stärka konkurrensen på den inre marknaden för el, med beaktande av de nationella och regionala marknadernas särdrag; detta kommer att innebära att det inrättas en

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- kompressionsmekanism för gränsöverskridande flöden av el och att det införs harmoniserade principer för avgifter för gränsöverskridande överföring och tilldelning av tillgänglig kapacitet för sammanlänknings mellan de nationella överföringssystemen,
- b) att underlätta genomförandet av en väl fungerande och transparent grossistmarknad med hög nivå av elförsörjningstrygghet. Denna förordning innehåller mekanismer för att harmonisera reglerna för gränsöverskridande elhandel.

Artikel 2

Definitioner

1. För tillämpningen av denna förordning ska definitionerna i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el⁽¹⁾ gälla, med undantag för definitionen av *sammanlänkning* som ska ersättas med följande:

- *sammanlänkning*: en överföringsledning som passerar eller sträcker sig över en gräns mellan medlemsstater och som kopplar samman medlemsstaternas nationella överföringssystem.
2. Dessutom gäller följande definitioner:
- a) *tillsynsmyndighet*: de tillsynsmyndigheter som avses i artikel 35.1 i direktiv 2009/72/EG.
- b) *gränsöverskridande flöde*: ett fysiskt flöde av el i en medlemsstats överföringsnät som uppstår genom påverkan av producent och/eller konsumentverksamhet utanför den medlemsstaten på dess överföringsnät.
- c) *överbelastning*: en situation där en sammanlänkning mellan nationella nät för överföring på grund av kapacitetsbrist i berörda sammanlänknings och/eller nationella överföringssystem inte kan ta emot alla de fysiska flöden som uppstår genom internationell handel, som marknadsaktörerna efterfrågar.
- d) *deklarerad export*: avsändande av el från en medlemsstat på grundval av det bakomliggande kontraktsvillkoret att ett samtidigt motsvarande mottagande (deklarerad import) kommer att ske i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland.
- e) *deklarerad transitering*: situation då deklarerad export av el äger rum och den utsedda transportvägen för transaktionen går genom ett land där elen varken kommer att avsändas eller samtidigt motsvarande mottagas.

- f) *deklarerad import*: mottagande av el i en medlemsstat eller ett tredje land som äger rum samtidigt som el avsänds (deklarerad export) i en annan medlemsstat.
- g) *ny sammanlänkning*: en sammanlänkning som inte är färdig den 4 augusti 2003.

Endast när det gäller kompensationsmekanismerna mellan systemansvariga för överföringssystemen i artikel 13, ska, om två eller flera medlemsstaters överföringsnät helt eller delvis ingår i en enda kontrollenhet, hela kontrollenheten anses ingå i en av de berörda medlemsstaternas överföringsnät, för att undvika att flöden inom kontrollenheter anses som gränsöverskridande flöden enligt första stycket b i den här punkten och ger anledning till kompensationsbetalning enligt artikel 13. De berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter får avgöra vilken av de berörda medlemsstaterna som kontrollenheten som helhet ska anses tillhöra.

Artikel 3

Certifiering av systemansvariga för överföringssystemen

1. Om kommissionen har mottagit en anmälan om certifiering av en systemansvarig för överföringssystem i enlighet med artikel 10.6 i direktiv 2009/72/EG, ska den pröva denna anmälan så snart som den mottagits. Inom två månader efter mottagandet av en sådan anmälan ska kommissionen till den berörda nationella tillsynsmyndigheten yttra sig om dess förenlighet med artikel 10.2 eller artikel 11, och artikel 9 i direktiv 2009/72/EG.

När det yttrande som avses i första stycket utarbetas kan kommissionen begära att byrån ska yttra sig om den nationella tillsynsmyndighetens beslut. I det fallet ska tvåmånadersperioden som avses i första stycket förlängas med två månader.

I avsaknad av ett yttrande från kommissionen inom de perioder som avses i första och andra styckena ska kommissionen anses inte göra några invändningar mot tillsynsmyndighetens beslut.

2. Efter mottagandet av ett yttrande från kommissionen ska den nationella tillsynsmyndigheten inom två månader anta sitt slutliga beslut om certifiering av den systemansvarige för överföringssystemet och därvidlag ta största möjliga hänsyn till kommissionens yttrande. Tillsynsmyndighetens beslut och kommissionens yttrande ska offentliggöras tillsammans.

3. Under förfarandet får tillsynsmyndigheterna och/eller kommissionen när som helst begära sådana uppgifter från systemansvariga för överföringssystemen och/eller företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet som är relevant för fullgörandet av deras skyldigheter enligt denna artikel.

4. Tillsynsmyndigheterna och kommissionen ska behandla kommersiellt känsliga uppgifter konfidentiellt.

⁽¹⁾ Se sidan 55 i detta nummer av EUT.

5. Kommissionen får anta riktlinjer som beskriver förfarandet för tillämpningen av punkterna 1 och 2. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

6. Om kommissionen har mottagit en anmälan om certifiering av en systemansvarig för överföringssystem enligt artikel 9.10 i direktiv 2009/72/EG ska den fatta ett beslut angående certifiering. Tillsynsmyndigheten ska följa kommissionens beslut.

Artikel 4

Europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (Entso för el)

Alla systemansvariga för överföringssystemen för el ska samarbeta på gemenskapsnivå genom Entso för el för att verka för att den inre elmarknaden fullbordas och fungerar väl samt för att gynna gränsöverskridande handel och säkerställa optimal förvaltning, samordnad drift och sund teknisk utveckling av det europeiska elöverföringsnätet.

Artikel 5

Inrättande av Entso för el

1. Senast den 3 mars 2011 ska de systemansvariga för överföringssystemen för el till kommissionen och byrån lämna in ett utkast till stadgar, en förteckning över medlemmar och ett utkast till arbetsordning, inklusive regler för hur samrådet ska gå till mellan intressenterna i Entso för el som nu ska inrättas.

2. Inom två månader efter mottagandet ska byrån, efter formellt samråd med organisationer som representerar samtliga berörda parter, särskilt systemanvändare, inklusive kunder, lämna ett yttrande till kommissionen om utkastet till stadgar, medlemsförteckningen och utkastet till arbetsordning.

3. Kommissionen ska lämna ett yttrande om utkastet till stadgar, medlemsförteckningen och utkastet till arbetsordning med beaktande av det yttrande som byrån ska avge enligt punkt 2 och inom tre månader efter mottagandet av byråns yttrande.

4. Inom tre månader efter mottagandet av kommissionens yttrande ska de systemansvariga för överföringssystemen inrätta Entso för el samt anta och offentliggöra dess stadgar och arbetsordning.

Artikel 6

Utarbetande av nätföreskrifter

1. Kommissionen ska, efter samråd med byrån, Entso för el och de andra berörda intressenterna, årligen upprätta en förteckning över de i artikel 8.6 angivna områden som ska inbegripas i utarbetandet av prioriterade nätföreskrifter.

2. Kommissionen ska uppmana byrån att, inom en rimlig tidsfrist som inte överstiger sex månader, lämna in en icke-bindande ramriktlinje (ramriktlinje), i vilken det anges klara och objektiva principer i enlighet med artikel 8.7 för utarbetande av varje allmänt villkor för överföring som har anknytning till de områden som anges i förteckningen över prioriterade nätföreskrifter. Varje ramriktlinje ska bidra till icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en väl fungerande marknad. Efter en motiverad ansökan från byrån får kommissionen förlänga denna period.

3. Byrån ska på ett öppet och transparent sätt under en period på minst två månader formellt samråda med Entso för el och med de andra berörda intressenterna om ramriktlinjen.

4. Om kommissionen anser att ramriktlinjen inte medverkar till icke-diskriminering, verklig konkurrens och en väl fungerande marknad, får den begära att byrån reviderar ramriktlinjen inom en rimlig tidsfrist och lämnar in den till kommissionen på nytt.

5. Om byrån underlåter att lämna in en ramriktlinje eller en reviderad ramriktlinje inom den period som kommissionen angett i punkt 2 eller 4, ska kommissionen utarbeta ramriktlinjen i fråga.

6. Kommissionen ska uppmana Entso för el att för byrån lägga fram nätföreskrifter som överensstämmer med den relevanta ramriktlinjen inom en rimlig period som inte överstiger tolv månader.

7. Inom tre månader efter mottagandet av en nätföreskrift, en period under vilken byrån får hålla ett formellt samråd med berörda parter, ska byrån avge ett motiverat yttrande till Entso för el om nätföreskriften.

8. Entso för el får ändra nätföreskriften efter byråns yttrande och lämna in den på nytt till byrån.

9. När byrån har förvässat sig om att nätföreskriften överensstämmer med den relevanta ramriktlinjen, ska den lämna nätföreskriften till kommissionen och får rekommendera att den antas inom en rimlig tidsperiod. Om kommissionen inte antar nätföreskriften ska den ange skälen till detta.

10. Om Entso för el har underlåtit att utarbeta en nätföreskrift inom den tidsperiod som kommissionen har fastställt enligt punkt 6, får kommissionen uppmana byrån att utarbeta ett utkast till nätföreskrift på grundval av den relevanta ramriktlinjen. Byrån får inleda ytterligare ett samråd under utarbetandet av en nätföreskrift enligt denna punkt. Byrån ska lämna in ett utkast till nätföreskrift som utarbetats enligt denna punkt till kommissionen och får rekommendera att den antas.

11. Kommissionen får på eget initiativ, om Entso för el har underlåtit att utarbeta en nätföreskrift eller byrån har underlåtit att utarbeta ett utkast till nätföreskrift enligt punkt 10, eller efter rekommendation från byrån enligt punkt 9, anta en eller flera nätföreskrifter på de områden som omfattas av artikel 8.6.

Om kommissionen på eget initiativ föreslår att en nätföreskrift ska antas ska den under en period som inte understiger två månader samråda med byrån, Entso för el och alla berörda intressenter om ett utkast till nätföreskrift. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

12. Denna artikel påverkar inte kommissionens rätt att anta och ändra riktlinjerna enligt artikel 18.

Artikel 7

Ändring av nätföreskrifter

1. Personer som kan ha intresse av en nätföreskrift som har antagits i enlighet med artikel 6, inklusive Entso för el, systemansvariga för överföringsnät, nätanvändare och konsumenter, får föreslå byrån utkast till ändringar av denna nätföreskrift. Byrån får också föreslå ändringar på eget initiativ.

2. Byrån ska samråda med samtliga aktörer i enlighet med artikel 10 i förordning (EG) nr 713/2009. Efter detta förfarande får byrån lägga fram motiverade förslag till ändringar för kommissionen, med en förklaring av hur förslagen är förenliga med de mål för nätföreskrifterna som anges i artikel 6.2 i den här förordningen.

3. Kommissionen får med beaktande av byråns förslag anta ändringar av alla nätföreskrifter som har antagits enligt artikel 6. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

4. Överväganden rörande föreslagna ändringar enligt förfarandet i artikel 23.2 ska begränsas till övervägande av aspekter i samband med den föreslagna ändringen. Sådana förslag till ändringar påverkar inte andra ändringar som kommissionen kan komma att föreslå.

Artikel 8

Uppgifter för Entso för el

1. Entso för el ska utarbeta nätföreskrifter inom de områden som anges i punkt 6 i den här artikeln på uppmaning av kommissionen i enlighet med artikel 6.6.

2. Entso för el får utarbeta nätföreskrifter inom de områden som anges i punkt 6 för uppnåendet av de mål som anges i artikel 4 om dessa nätföreskrifter inte hänför sig till områden som omfattas av en uppmaning från kommissionen till nätverket. Dessa nätföreskrifter ska föreläggas byrån för yttrande. Entso för el ska ta vederbörlig hänsyn till detta yttrande.

3. Entso för el ska anta

- a) gemensamma verktyg för säkerställande av samordning av nätdriften under normala förhållanden och vid nödsituationer, inklusive gemensamma kriterier för klassificering av nätincidenter och forskningsplaner,
- b) en icke-bindande gemenskapsomfattande tioårig nätutvecklingsplan (den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen), inklusive en europeisk försörjningsprognos, vartannat år,
- c) rekommendationer för samordningen av det tekniska samarbetet mellan gemenskapens och tredjeländers systemansvariga för överföringssystemen,
- d) ett årsarbetsprogram,
- e) en årsrapport,
- f) årliga försörjningsprognoser för sommar och vinter.

4. I den europeiska försörjningsprognos som avses i punkt 3 b ska anges elsystemets sammantagna tillräcklighet för den befintliga och förväntade efterfrågan på el för den kommande femårsperioden och för perioden 5–15 år räknat från datumet för den prognosen. Den europeiska försörjningsprognosen ska bygga på nationella försörjningsprognoser utarbetade av var och en av de systemansvariga för överföringssystemen.

5. Årsarbetsprogrammet enligt punkt 3 d ska innehålla en förteckning och beskrivning av de nätföreskrifter som ska utarbetas, en samordningsplan för nätdriften samt forsknings- och utvecklingsverksamhet som ska utföras det året och en preliminär tidsplan.

6. De nätföreskrifter som avses i punkterna 1 och 2 ska omfatta följande områden, med beaktande av regionala särdrag i tillämpliga fall:

- a) Reglerna för nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet, inklusive regler för nätreservkapacitet i överföringssystem.
- b) Regler för nätanslutning.
- c) Regler för tredjepartstillträde.
- d) Regler för informationsutbyte och balansavräkning.
- e) Regler för driftskompatibilitet.
- f) Rutiner och procedurer för störningssituationer.
- g) Regler för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning.
- h) Regler för elhandel avseende tillhandahållande av tjänster för tillträde till nätet på teknisk nivå och på driftsnivå samt systembalans.

- i) Regler för transparens.
- j) Balanshantering, inklusive regler för reservkraft för nätet.
- k) Regler för harmoniserade avgiftsstrukturer för överföring, inklusive lokaliseringssignaler och regler för kompensation mellan systemansvariga för överföringssystem.
- l) Energieffektivitet för elnät.

7. Nätföreskrifterna ska utarbetas för gränsöverskridande nätfrågor och marknadsintegrationsfrågor och ska inte påverka medlemsstaternas rätt att fastställa nationella nätföreskrifter som inte har någon inverkan på den gränsöverskridande handeln.

8. Entso för el ska övervaka och analysera tillämpningen av de nätföreskrifter och riktlinjer som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 6.11 och deras inverkan på harmonisering av regler som syftar till att underlätta marknadsintegrering. Entso för el ska avlägga rapport till byrån och redovisa resultaten av analysen i den årliga rapport som avses i punkt 3 e i den här artikeln.

9. Entso för el ska ställa all information till förfogande som krävs för att byrån ska kunna genomföra uppgifterna enligt artikel 9.1.

10. Entso för el ska vartannat år anta och offentliggöra en gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan. Den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, ett utvecklingsscenario, en europeisk försörjningsprognos samt en bedömning av systemets uthållighet.

Den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ska särskilt

- a) bygga på nationella investeringsplaner, med beaktande av de regionala investeringsplaner som avses i artikel 12.1, och, i tillämpliga fall, på gemenskapsaspekter av nätplanering, inbegripet riktlinjerna för transeuropeiska energinät i enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut nr 1364/2006/EG⁽¹⁾,
- b) när det gäller gränsöverskridande sammanlänkningsplaner, även bygga på rimliga behov hos olika systemanvändare samt integrera de åtaganden på lång sikt från investerare som avses i artikel 8 och artiklarna 13 och 22 i direktiv 2009/72/EG, och
- c) identifiera investeringsluckor, särskilt med avseende på gränsöverskridande kapacitet.

Beträffande led c i andra stycket kan en översyn av de faktorer som på grund av skillnader i godkännandeförfaranden eller godkännandepaxis hindrar en utbyggnad av den gränsöverskridande nätkapaciteten bifogas den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen.

⁽¹⁾ EUT L 262, 22.9.2006, s. 1.

11. Byrån ska avge ett yttrande över de nationella tioåriga nätutvecklingsplanerna i syfte att bedöma deras överensstämmelse med den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen. Om byrån konstaterar att en nationell tioårig nätutvecklingsplan inte stämmer överens med den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ska den rekommendera att den nationella nätutvecklingsplanen eller den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ändras på lämpligt sätt. Om en sådan nationell tioårig nätutvecklingsplan utarbetas i enlighet med artikel 22 i direktiv 2009/72/EG ska byrån rekommendera den behöriga nationella tillsynsmyndigheten att ändra den nationella tioåriga nätutvecklingsplanen i enlighet med artikel 22.7 i det direktivet och informera kommissionen om detta.

12. På begäran av kommissionen ska Entso för el lämna sina synpunkter till kommissionen i samband med antagande av riktlinjerna i enlighet med artikel 18.

Artikel 9

Byråns övervakningsuppgifter

1. Byrån ska övervaka att Entso genomför sina uppgifter enligt artikel 8.1, 8.2 och 8.3 och rapportera till kommissionen.

Byrån ska övervaka hur Entso för el genomför de nätföreskrifter som har utarbetats enligt artikel 8.2 och de nätföreskrifter som har utarbetats enligt artikel 6.1–6.10 men som inte har antagits av kommissionen enligt artikel 6.11. Om Entso för el inte har genomfört sådana nätföreskrifter ska byrån begära att Entso för el avger en vederbörligen motiverad förklaring till varför detta inte har skett. Byrån ska informera kommissionen om denna förklaring och avge ett yttrande över den.

Byrån ska övervaka och analysera genomförandet av de nätföreskrifter och riktlinjer som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 6.11 och deras inverkan på harmoniseringen av de regler som syftar till att underlätta marknadsintegrering samt på icke-diskriminering, verklig konkurrens och en väl fungerande marknad, samt rapportera till kommissionen.

2. Entso för el ska lämna utkastet till gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan, utkastet till årsarbetsprogram med information om samrådsprocessen och övriga handlingar som avses i artikel 8.3 till byrån för yttrande.

Inom två månader efter mottagandet ska byrån lämna ett motiverat yttrande, tillsammans med rekommendationer till Entso för el och kommissionen, om byrån anser att utkastet till årsarbetsprogrammet eller utkastet till gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan som lagts fram av Entso för el inte medverkar till icke-diskriminering, verklig konkurrens och en väl fungerande marknad eller till en tillräcklig grad av gränsöverskridande sammanlänkningsplaner med tillträde för tredje part.

Artikel 10

Samråd

1. När Entso för el utarbetar nätföreskrifterna, utkastet till gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan och årsarbetsprogrammet enligt artikel 8.1, 8.2 och 8.3, ska det i ett tidigt skede och på ett öppet och transparent sätt ha omfattande samråd med alla berörda aktörer på marknaden, särskilt med de organisationer som företräder alla intressenter, i enlighet med de förfaranderegler som avses i artikel 5.1. Samrådet ska inkludera nationella tillsynsmyndigheter och andra nationella myndigheter, elhandels- och producentföretag, systemanvändare, inklusive kunder, systemansvariga för distributionssystemen, inklusive berörda branschorganisationer, tekniska organ och intressentplattformar. Samrådet ska ha till syfte att identifiera synpunkter och förslag från alla berörda parter i beslutsprocessen.

2. Samtliga dokument och protokoll från sammanträden med anknytning till de samråd som avses i punkt 1 ska offentliggöras.

3. Innan årsarbetsprogrammet och nätföreskrifterna enligt artikel 8.1, 8.2 och 8.3 antas, ska Entso för el redovisa de synpunkter som framförts under samrådsförfarandet och hur dessa synpunkter har beaktats. Om synpunkterna inte har beaktats, ska skälen till det anges.

Artikel 11

Kostnader

Kostnaderna för den verksamhet som bedrivs av Entso för el och som avses i artiklarna 4–12 ska bäras av de systemansvariga för överföringssystemen och tas med i avgiftsberäkningen. Tillsynsmyndigheterna ska godkänna dessa kostnader endast om de är rimliga och proportionerliga.

Artikel 12

Regionalt samarbete mellan systemansvariga för överföringssystemen

1. De systemansvariga för överföringssystemen ska inleda regionalt samarbete inom ramen för Entso för el för att bidra till den verksamhet som anges i artikel 8.1, 8.2 och 8.3. De ska särskilt offentliggöra en regional investeringsplan vartannat år, och får fatta investeringsbeslut baserade på denna regionala investeringsplan.

2. De systemansvariga för överföringssystemen ska främja driftlösningar som säkerställer optimal hantering av nätet och främja utvecklingen av energiutbyte, samordnad tilldelning av gränsöverskridande kapacitet efter icke-diskriminerande marknadsbaserade metoder, med vederbörligt beaktande av fördelarna med implicita auktioner för kortfristig tilldelning och integrering av balansmekanismer och mekanismer för reservkraft.

3. Kommissionen får i syfte att uppnå målen i punkterna 1 och 2 fastställa de regionala samarbetsstrukturernas geografiska utsträckning med beaktande av befintliga regionala samarbetsstrukturer. Varje medlemsstat får främja samarbete i mer än ett geografiskt område. Den åtgärd som avses i första meningen, vilken avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

Kommissionen ska för detta ändamål samråda med byrån och Entso för el.

Artikel 13

Kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystemen

1. De systemansvariga för överföringssystemen ska få kompensation för kostnader som uppstår till följd av att de överför gränsöverskridande flöden av el via sina nät.

2. Den kompensation som avses i punkt 1 ska betalas av systemansvariga för de nationella överföringssystem från vilka de gränsöverskridande flödena härstammar och de system för vilka dessa flöden är avsedda.

3. Kompensationsbetalningar ska göras regelbundet för en viss tidigare period. Vid behov ska kompensationsbetalningarna justeras i efterhand för att spegla de faktiska kostnaderna.

Den första tidsperiod för vilken kompensationsbetalningar ska göras ska fastställas enligt de riktlinjer som avses i artikel 18.

4. Kommissionen ska fastställa de belopp som ska betalas i kompensation. Denna åtgärd, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

5. Omfattningen av gränsöverskridande flöden som överförs och omfattningen av gränsöverskridande flöden som enligt sin beteckning härstammar från och/eller är avsedda för nationella överföringssystem, ska fastställas på grundval av faktiskt uppmätta fysiska flöden av el under en given tidsperiod.

6. De kostnader som uppstår till följd av överföring av gränsöverskridande flöden ska fastställas på grundval av en långsiktig uppskattning av framtida genomsnittliga faktiska kostnader med beaktande av förluster, investeringar i ny infrastruktur och en lämplig andel av kostnaderna för befintlig infrastruktur, om infrastrukturen används för överföring av gränsöverskridande flöden, varvid särskild hänsyn ska tas till behovet att försörjningstryggheten garanteras. Vid beräkningen av de kostnader som uppkommit ska erkända metoder för kostnadsberäkning användas. De vinster i nätet som uppkommer på grund av överföring av gränsöverskridande flöden ska beaktas för att minska den erhållna kompensationen.

*Artikel 14***Avgifter för tillträde till näten**

1. De avgifter som tas ut av nätoperatörerna för tillträde till näten ska vara transparenta, beakta behovet av nätsäkerhet och spegla de faktiska kostnaderna, i den mån dessa kostnader motsvaras av effektiva och strukturellt jämförbara nätoperatörers kostnader, samt tillämpas på ett icke diskriminerande sätt. Avgifterna får inte vara avståndsrelaterade.
2. Vid behov ska den tariffnivå som tillämpas för producenter och/eller konsumenter tillhandahålla lokaliseringssignaler på gemenskapsnivå och beakta de nätförluster och överbelastningar som orsakats, liksom investeringskostnader för infrastruktur.
3. När avgifterna för nättillträde fastställs, ska följande beaktas:
 - a) Betalningar och intäkter som uppstår på grund av kompensationsmekanismen mellan de systemansvariga för överföringssystemen.
 - b) Både faktiska betalningar som gjorts och mottagits, och betalningar som förväntas för kommande tidsperioder, som beräknas på grundval av tidigare perioder.
4. Fastställandet av avgifterna för nättillträdet enligt denna artikel får inte påverka de avgifter för deklarerad export och deklarerad import som uppstår av den hantering av överkapacitet som avses i artikel 16.
5. Det får inte tas ut någon särskild nätavgift för enskild deklarerad eltransit.

*Artikel 15***Tillhandahållande av information**

1. De systemansvariga för överföringssystemen ska upprätta mekanismer för samordning och informationsutbyte i syfte att säkerställa nätens säkerhet i samband med hantering av överbelastning.
2. De normer för säkerhet, drift och planering som tillämpas av de systemansvariga för överföringssystemen ska offentliggöras. De offentliggjorda upplysningarna ska inbegripa en allmän plan för beräkning av den sammanlagda överföringskapaciteten och säkerhetsmarginalen för överföringen, som baseras på nätets elektriska och fysiska egenskaper. Sådana planer ska godkännas av tillsynsmyndigheterna.
3. De systemansvariga för överföringssystemen ska offentliggöra beräkningar av tillgänglig överföringskapacitet för varje dag, och ange om tillgänglig överföringskapacitet redan reserverats. Dessa beräkningar ska offentliggöras på bestämda tidpunkter före själva överföringsdagen, och ska under alla omständigheter omfatta beräkningar av kapaciteten för den kommande veckan och den kommande månaden samt en kvantitativ indikation på den förväntade tillgängliga kapaciteten och dess tillförlitlighet.

4. De systemansvariga för överföringssystemen ska offentliggöra relevanta uppgifter om aggregerade förbrukningsprognoser, faktisk elförbrukning, tillgänglig produktionskapacitet och faktisk produktion samt effektbalans, tillgänglig överföringskapacitet och nyttjande av nätet inklusive sammanlänkningskapacitet och faktiskt nyttjande av små produktions- och förbrukningsenheter kan sammanlagda skattningar användas.

5. Berörda marknadsaktörer ska tillhandahålla relevanta uppgifter till de systemansvariga för överföringssystemen.

6. Produktionsföretag som äger eller driver produktionstillgångar, av vilken minst en produktionstillgång har en installerad kapacitet på minst 250 MW, ska under fem år hålla alla uppgifter per timme per anläggning som är nödvändiga för att det ska gå att följa upp in- och utmatning till nätet samt budgivning vid elhandel, sammanlänkingsauktioner, reservmarknader och OTC-marknader tillgängliga för den nationella tillsynsmyndigheten. Den information per anläggning och timme som ska lagras ska minst omfatta uppgifter om tillgänglig produktionskapacitet och bokade reserver, inklusive tilldelning av dessa reserver per anläggning, vid tidpunkten för budgivningen och för elproduktionen.

*Artikel 16***Allmänna principer om hantering av överbelastning**

1. Problem med överbelastning i nätet ska åtgärdas med icke-diskriminerande, marknadsbaserade lösningar som ger effektiva ekonomiska signaler till berörda marknadsaktörer och berörda systemansvariga. Problem med överbelastning i nätet ska företrädesvis lösas med metoder som inte bygger på transaktioner, dvs. metoder som inte innefattar ett val mellan enskilda marknadsaktörers kontrakt.

2. Förfaranden för att inskränka handeln får endast tillämpas i nödfall när den systemansvarige för överföringsnäten tvingas vidta omedelbara åtgärder och omdirigering eller motköp inte är möjliga. Alla sådana förfaranden ska tillämpas på ett icke diskriminerande sätt.

Utom vid fall av force majeure ska marknadsaktörer få kompensation för inskränkning av tilldelad kapacitet.

3. Den maximala kapaciteten hos sammanlänkningarna och/eller de överföringsnät som påverkar gränsöverskridande flöden ska ställas till marknadsaktörernas förfogande och uppfylla säkerhetsnormerna för säker nätdrift.

4. Marknadsaktörerna ska i god tid före den relevanta operativa perioden informera de berörda systemansvariga för överföringssystemen huruvida de har för avsikt att använda tilldelad kapacitet. Tilldelad kapacitet som inte utnyttjas ska återföras till marknaden på ett öppet, transparent och icke diskriminerande sätt.

5. De systemansvariga för överföringssystemen ska, i den mån det är tekniskt möjligt, leda kapacitetsbehoven för elflöden i motsatt riktning över den överbelastade sammanlänkingsförbindelsen för att maximalt utnyttja kapaciteten hos denna förbindelse. Med fullständig hänsyn tagen till driftsäkerheten ska handel som minskar överbelastning aldrig avslås.

6. Alla inkomster från tilldelning av sammanlänkning ska användas för följande ändamål, nämligen

- a) garantier för att den tilldelade kapaciteten faktiskt är tillgänglig, och/eller
- b) nätinvesteringar för att bibehålla eller öka överföringskapaciteten, särskilt sådana som avser nya sammanlänkningar.

Om intäkterna inte på ett effektivt sätt kan användas för ändamålen i första stycket a och/eller b, får de, förutsatt att de berörda medlemsstaternas tillsynsmyndigheter godkänner det, användas, upp till ett högsta belopp som ska fastställas av dessa tillsynsmyndigheter, som en intäkt som ska beaktas av tillsynsmyndigheterna när de godkänner metoder för att beräkna nättariffer och/eller fastställer dessa.

Den resterande delen av intäkterna ska placeras på ett separat internkonto tills det blir möjligt att använda den för de ändamål som avses i första stycket a och/eller b. Tillsynsmyndigheten ska informera byrån om det godkännande som avses i andra stycket.

Artikel 17

Nya sammanlänkningar

1. Tillsynsmyndigheterna får, på begäran och för en begränsad tidsperiod, bevilja undantag för nya likströmslänkar från bestämmelserna i artikel 16.6 i denna förordning och artiklarna 9, 32, 37.6 och 37.10 i direktiv 2009/72/EG på följande samtliga villkor:

- a) Investeringen stärker konkurrensen på elförsörjningsområdet.
- b) Den risknivå som är förenad med investeringen är sådan att ett undantag är en förutsättning för att investeringen ska bli av.
- c) Sammanlänkningen måste ägas av en fysisk eller juridisk person som åtminstone till den juridiska formen är skild från de systemansvariga inom vilkas system sammanlänkningen kommer att byggas upp.
- d) Debitering sker av sammanlänkningens användare.

e) Sedan det partiella öppnandet av marknaden i enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG av den 19 december 1996 om gemensamma regler för den inre marknaden för el ⁽¹⁾ har ingen del av kapital- eller driftskostnaderna för sammanlänkningen kunnat återvinnas som del av avgifterna för användningen av de överförings- eller distributionssystem som sammanbinds av sammanlänkningen.

f) Undantaget får inte skada konkurrensen eller en effektivt fungerande inre marknad för el, eller hindra att det reglerade system till vilket sammanlänkningen är kopplad fungerar effektivt.

2. Punkt 1 ska i undantagsfall även tillämpas på växelströmslänkar, förutsatt att kostnaderna och riskerna för investeringarna i fråga är särskilt höga i jämförelse med de kostnader och risker som normalt är förknippade med en sammanlänkning, via en växelströmslänk, mellan de nationella överföringssystemen i två grannländer.

3. Punkt 1 ska även tillämpas på väsentliga kapacitetsökningar i befintliga sammanlänkningar.

4. Tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna ska, från fall till fall, besluta om det undantag som avses i punkterna 1, 2 och 3. Ett undantag får gälla hela eller delar av den nya sammanlänkningens kapacitet, eller den befintliga sammanlänkningen med en väsentligt ökad kapacitet.

Inom två månader från det datum då en begäran om undantag mottogs av den sista av de berörda tillsynsmyndigheterna får byrån avge ett rådgivande yttrande till dessa tillsynsmyndigheter, vilket kan ligga till grund för deras beslut.

När beslut fattas om att bevilja undantag, ska det i varje enskilt fall övervägas om villkor måste anges för undantagets varaktighet och för icke-diskriminerande tillträde till sammanlänkningen. När dessa villkor fastställs ska särskild hänsyn tas till den ökade kapacitet som ska byggas upp eller till ändringen av befintlig kapacitet, till projektets tidsplan och till nationella förhållanden.

Innan ett undantag beviljas ska tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna fatta beslut om de regler och mekanismer som ska gälla för hantering och tilldelning av kapacitet. Regler för hantering av överbelastning ska inkludera en skyldighet att erbjuda outnyttjad kapacitet på marknaden, och att användare av anläggningen ska ges rätt att handla med sina avtalade kapaciteter på andrahandsmarknaden. Vid bedömningen av de kriterier som anges i punkt 1 a, b och f, ska resultaten av kapacitetstilldelningen beaktas.

Om samtliga berörda tillsynsmyndigheter har enats om beslutet om undantag inom sex månader ska de underrätta byrån om sitt beslut.

⁽¹⁾ EGT L 27, 30.1.1997, s. 20.

Beslut om undantag, inklusive eventuella villkor enligt andra stycket, ska motiveras och offentliggöras i vederbörlig ordning.

5. Byrån ska fatta det beslut som avses i punkt 4
 - a) om inte samtliga berörda tillsynsmyndigheter har kunnat nå någon överenskommelse inom sex månader från den dag då en begäran om undantag lades fram för den sista av dessa tillsynsmyndigheter, eller
 - b) på gemensam begäran av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Innan byrån fattar ett sådant beslut ska den samråda med de berörda tillsynsmyndigheterna och sökandena.

6. Medlemsstaterna får, utan hinder av punkterna 4 och 5, föreskriva att tillsynsmyndigheten eller byrån, alltefter omständigheterna, ska avge sitt yttrande om förfrågan om undantag till det relevanta organet i medlemsstaten inför det formella beslut. Detta yttrande ska offentliggöras tillsammans med beslutet.

7. Tillsynsmyndigheten ska efter mottagandet utan dröjsmål översända en kopia av varje begäran om undantag till byrån och till kommissionen för information. De berörda tillsynsmyndigheterna eller byrån (de anmälade organen) ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om beslutet tillsammans med alla relevanta uppgifter som rör beslutet. Dessa uppgifter får överlämnas till kommissionen i samlad form med möjlighet för kommissionen att fatta ett välgrundat beslut. Uppgifterna ska särskilt innehålla följande:

- a) Detaljerad motivering som utgör grunden för att undantaget beviljades eller nekades, inklusive de ekonomiska uppgifter som motiverade behovet av ett undantag.
- b) Den analys som har gjorts om hur beviljandet av undantaget påverkar konkurrensen och den inre elmarknadens sätt att fungera.
- c) Skälen till tidsperioden och den del av den totala kapaciteten i den ifrågavarande sammanlänkningen för vilken undantaget har beviljats.
- d) Resultatet av samrådet med de berörda tillsynsmyndigheterna.

8. Kommissionen får, inom två månader efter mottagandet av en ansökan enligt punkt 7, besluta om att begära att de anmälade organen ska ändra eller återkalla beslutet om beviljande av ett undantag. Den tvåmånadersperioden kan förlängas med ytterligare två månader om kommissionen önskar ytterligare uppgifter. Denna ytterligare period ska inledas dagen efter det fullständiga uppgifter mottagits. Den inledande tvåmånadersperioden kan också förlängas efter godkännande av både kommissionen och de anmälade organen.

Om de begärda uppgifterna inte lämnas inom den period som anges i begäran, ska ansökan anses vara återkallad om inte perioden innan den löpte ut har förlängts efter godkännande av både kommissionen och de anmälade organen, eller om de anmälade organen i ett vederbörligen motiverat meddelande har informerat kommissionen om att de anser att ansökan innehåller fullständiga uppgifter.

De anmälade organen ska följa ett kommissionsbeslut om ändring eller återkallande av beslutet om undantag inom en månad från dess antagande och de ska informera kommissionen därom.

Kommissionen ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

Kommissionens godkännande av ett beslut om undantag ska upphöra att gälla efter två år från antagandet, om byggandet av sammanlänkningen ännu inte har påbörjats, och efter fem år från antagandet om sammanlänkningen inte har kunnat tas i drift, om inte kommissionen fastslår att de eventuella förseningarna beror på omfattande hinder som den person som beviljats undantaget inte kan påverka.

9. Kommissionen får anta riktlinjer för tillämpningen av de villkor som avses i punkt 1 och fastställa det förfarande som ska följas vid tillämpningen av punkterna 4, 7 och 8. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

Artikel 18

Riktlinjer

1. I enlighet med principerna i artiklarna 13 och 14 ska vid behov riktlinjerna för kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen innehålla följande:

- a) Uppgifter avseende förfarandet för att fastställa vilka systemansvariga för överföringssystemen som är skyldiga att betala kompensation för gränsöverskridande flöden, inklusive när det gäller uppdelning mellan systemansvariga för nationella överföringssystem från vilka de gränsöverskridande flödena härstammar och de system som dessa flöden är avsedda för, i enlighet med artikel 13.2.
- b) Uppgifter avseende det betalningsförfarande som ska tillämpas, inklusive fastställande av den första tidsperioden för vilken kompensation ska betalas, i enlighet med artikel 13.3 andra stycket.
- c) Uppgifter avseende de metoder som ska användas för att bestämma de överförda gränsöverskridande flöden, för vilka ersättning ska betalas enligt artikel 13, vad avser både kvantitet och typ av flöden, och beteckningen på omfattningen av sådana flöden som härstammar från och/eller slutar i enskilda medlemsstaters överföringssystem, i enlighet med artikel 13.5.

- d) Uppgifter avseende de metoder som ska användas för att fastställa vilka kostnader och vinster som uppkommit till följd av överföring av gränsöverskridande flöden, i enlighet med artikel 13.6.
- e) Uppgifter avseende behandlingen i samband med kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för elflöden som har sitt ursprung i eller slutar i länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- f) Nationella systemens delaktighet, när dessa är sammanlänkade genom likströmsledning, i enlighet med artikel 13.

2. I riktlinjerna kan det också fastställas hur de bakomliggande principerna för fastställande av avgifter för producenter och konsumenter (efter belastning) som tillämpas i de nationella tariffsystemen stegvis ska harmoniseras, inklusive beaktandet av kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för avgifterna i de nationella näten och tillhandahållande av lämpliga och effektiva lokaliseringssignaler i enlighet med principerna i artikel 14.

Riktlinjerna ska sörja för lämpliga och effektiva harmoniserade platsindikerande signaler på gemenskapsnivå.

En eventuell harmonisering i detta avseende ska inte hindra att medlemsstaterna tillämpar mekanismer för att säkerställa att avgifter för tillträde till nät som betalas av konsumenter (belastning) är jämförbara inom hela deras territorium.

3. Vid behov ska det utarbetas riktlinjer för vilken lägsta harmoniseringsgrad som behövs för att uppnå denna förordnings syfte, med närmare uppgifter om följande:

- a) Uppgifter om tillhandahållande av information i enlighet med principerna i artikel 15.
- b) Uppgifter avseende bestämmelser om elhandel.
- c) Uppgifter avseende bestämmelser om investeringsstöd för sammanlänkningskapacitet inklusive lokaliseringssignaler.
- d) De områden som anges i artikel 8.6.

I detta syfte ska kommissionen samråda med byrån och Entso för el.

4. Riktlinjer för hantering och tilldelning av tillgänglig överföringskapacitet i sammanlänknings mellan nationella system fastställs i bilaga I.

5. Kommissionen får anta riktlinjer för de frågor som behandlas i punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel. Den får ändra de riktlinjer som avses i punkt 4 i den här artikeln, i enlighet med principerna i artiklarna 15 och 16, framför allt för att de ska omfatta detaljerade riktlinjer om samtliga metoder för kapacitetstildelning som används och för att se till att mekanismerna för hantering av överbelastning utvecklas på ett sätt som överensstämmer med målen för den inre marknaden. I samband med

sådana ändringar ska man vid behov fastställa sådana allmänna regler om minimikrav på säkerhet och driftsnormer för användning och drift av nätet som avses i artikel 15.2. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 23.2.

När kommissionen antar eller ändrar riktlinjer, ska den

- a) säkerställa att riktlinjerna tillhandahåller den lägsta harmoniseringsgrad som krävs för att målen i denna förordning ska uppnås och att de inte går utöver vad som är nödvändigt för detta syfte, och
- b) ange vilka åtgärder den har vidtagit för att bestämmelserna i de tredje länder som ingår i gemenskapens elsystem ska överensstämma med riktlinjerna i fråga.

När kommissionen antar riktlinjer enligt denna artikel för första gången, ska kommissionen säkerställa att de i ett enda utkast till åtgärd täcker åtminstone de frågor som avses i punkt 1 a och d samt punkt 2.

Artikel 19

Tillsynsmyndigheter

När tillsynsmyndigheterna genomför sina åligganden ska de säkerställa att denna förordning och de riktlinjer som antagits enligt artikel 18 följs. För att uppfylla syftena med denna förordning ska tillsynsmyndigheterna vid behov samarbeta med varandra, med kommissionen och med byrån i enlighet med kapitel IX i direktiv 2009/72/EG.

Artikel 20

Tillhandahållande av information och konfidentialitet

1. Medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna ska på begäran förse kommissionen med all information som behövs för de ändamål som avses i artiklarna 13.4 och 18.

Tillsynsmyndigheterna ska, särskilt för ändamål som avses i artikel 13.4 och 13.6, regelbundet lämna information om de kostnader som faktiskt uppkommit genom nationella systemansvariga för överföringssystemen samt lämna uppgifter och all relevant information som hör samman med fysiska flöden i näten hos de systemansvariga för överföringssystemen och kostnaderna för nätet.

Kommissionen ska fastställa en rimlig tid inom vilken informationen ska lämnas, med hänsyn till hur komplex och brådskande den begärda informationen är.

2. Om den berörda medlemsstaten eller tillsynsmyndigheten inte lämnar den information som avses i punkt 1 inom den givna tidsfrist som fastställts i enlighet med punkt 1 i denna artikel får kommissionen begära all information som behövs för de ändamål som avses i artiklarna 13.4 och 18 direkt från de berörda företagen.

När kommissionen skickar en begäran om information till ett företag, ska den samtidigt skicka en kopia av begäran till tillsynsmyndigheterna i den medlemsstat där företaget har sitt säte.

3. I sin begäran om information enligt punkt 1 ska kommissionen ange den rättsliga grunden för begäran, den tidsfrist inom vilken informationen ska lämnas, syftet med begäran samt de sanktioner som är tillämpliga enligt artikel 22.2 om felaktig, ofullständig eller vilseledande information lämnas. Kommissionen ska fastställa en rimlig tidsfrist med hänsyn till hur komplex och brådskande den begärda informationen är.

4. Ägarna till företagen eller deras företrädare eller, om det rör sig om juridiska personer, de personer som är bemyndigade att företräda dem enligt lag eller enligt deras bolagsordning, ska lämna den information som begärs. När jurister som är vederbörligen bemyndigade att agera tillhandahåller informationen på sina klienters vägnar, ska klienten bära det fulla ansvaret om informationen är felaktig, ofullständig eller vilseledande.

5. Om ett företag inte tillhandahåller den begärda informationen inom den tidsfrist som kommissionen fastställt, eller tillhandahåller ofullständig information, får kommissionen genom ett beslut kräva att informationen tillhandahålls. I detta beslut ska anges vilken information som krävs och en lämplig tidsfrist fastställas inom vilken den ska tillhandahållas. I beslutet ska anges de sanktioner, som det stadgas om i artikel 22.2. I beslutet ska även anges rätten att få beslutet prövat av Europeiska gemenskapernas domstol.

Kommissionen ska samtidigt skicka en kopia av sitt beslut till tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där den berörda personen har sin hemvist eller det berörda företaget sitt säte.

6. Den information som avses i punkterna 1 och 2 ska endast användas för de ändamål som avses i artiklarna 13.4 och 18.

Kommissionen får inte röja information som den erhållit i enlighet med denna förordning och som omfattas av tystnadsplikt.

Artikel 21

Medlemsstaternas rätt att besluta om mer detaljerade åtgärder

Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas rätt att behålla eller införa åtgärder som innehåller mer ingående bestämmelser än dem som anges i denna förordning och i de riktlinjer som avses i artikel 18.

Artikel 22

Sanktioner

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta de åtgärder som är

nödvändiga för att säkerställa att dessa bestämmelser följs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de regler som motsvarar bestämmelserna i förordning (EG) nr 1228/2003, senast den 1 juli 2004 och ska utan dröjsmål meddela kommissionen eventuella ändringar som påverkar dem. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de bestämmelser som inte motsvarar bestämmelserna i förordning (EG) nr 1228/2003 senast den 3 mars 2011 och ska utan dröjsmål meddela kommissionen eventuella ändringar som påverkar dem.

2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag böter upp till högst 1 % av företagets totala omsättning under det föregående verksamhetsåret, om företaget uppsåtligen eller av vårdslöshet har lämnat felaktig, ofullständig eller vilseledande information som svar på en begäran som gjorts enligt artikel 20.3 eller om företaget inte lämnar information inom den tidsfrist som fastställs genom ett beslut som antagits med stöd av artikel 20.5 första stycket.

När kommissionen fastställer bötesbeloppets storlek ska den ta hänsyn till allvaret i underlåtenheten att uppfylla kraven i första stycket.

3. Sanktioner enligt punkt 1 och beslut som fattas med stöd av punkt 2 ska inte vara straffrättsliga.

Artikel 23

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté som inrättas genom artikel 46 i direktiv 2009/72/EG.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Artikel 24

Kommissionens rapport

Kommissionen ska övervaka genomförandet av denna förordning. Kommissionen ska i sin rapport enligt artikel 47.6 i direktiv 2009/72/EG även rapportera om de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av denna förordning. I rapporten ska särskilt undersökas i vilken utsträckning man genom förordningen lyckats se till att villkoren för tillträde till nät för gränsöverskridande utbyte av el är icke-diskriminerande och återspeglar kostnaderna i syfte att bidra till kundernas valfrihet på en väl fungerande inre marknad för el och till en långsiktig försörjningstrygghet, samt även i vilken mån effektiva lokaliserings signaler har införts. Vid behov ska rapporten åtföljas av lämpliga förslag och/eller rekommendationer.

*Artikel 25***Upphävande**

Förordning (EG) nr 1228/2003 ska upphöra att gälla den 3 mars 2011. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga II.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 13 juli 2009.

På Europaparlamentets vägnar
H.-G. PÖTTERING
Ordförande

*Artikel 26***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 3 mars 2011.

På rådets vägnar
E. ERLANDSSON
Ordförande

BILAGA I

RIKTLINJER FÖR HANTERING OCH TILLDELNING AV TILLGÄNGLIG ÖVERFÖRINGSKAPACITET MELLAN NATIONELLA SYSTEM

1. Allmänna bestämmelser

- 1.1 De systemansvariga för överföringsnäten (nedan kallade *systemansvariga*) ska sträva efter att godta alla kommersiella transaktioner, inklusive sådana som inbegriper gränsöverskridande handel.
- 1.2 Om det inte finns någon överbelastning får det inte finnas någon begränsning av tillträdet till sammanlänkningsnätet. Där det ofta finns överbelastning behöver det inte finnas något permanent allmänt tilldelningsförfarande för tillträde till en gränsöverskridande överföringstjänst.
- 1.3 Om schemalagda kommersiella transaktioner inte är förenliga med en säker nätdrift ska de systemansvariga minska belastningen i enlighet med kraven på driftsäkerhet för elnätet samtidigt som de ska sträva efter att alla därmed sammanhängande kostnader hålls på en ekonomiskt effektiv nivå. Korrigering eller motköp ska användas om lågkostnadsåtgärder inte kan tillämpas.
- 1.4 Om strukturell överbelastning uppstår ska de systemansvariga omedelbart tillämpa i förväg fastställda och överenskomna lämpliga metoder och arrangemang för hantering av överbelastning. Metoderna för hantering av överbelastning ska säkerställa att de fysiska kraftflöden som är förbundna med all tilldelad överföringskapacitet är förenliga med nätets säkerhetsstandarderna.
- 1.5 De metoder som är fastställda för hantering av överbelastning ska ge effektiva ekonomiska signaler till marknadsaktörer och systemansvariga, främja konkurrensen och vara lämpade för regional tillämpning och tillämpning i hela gemenskapen.
- 1.6 Vid hantering av överbelastning får det inte göras någon transaktionsbaserad åtskillnad. En särskild begäran om en överföringstjänst får endast avslås om följande villkor gemensamt uppfylls, nämligen
 - a) de inkrementella fysiska kraftflöden som följer av godtagandet av denna begäran innebär att en säker drift av elsystemet inte längre kan garanteras, och
 - b) det monetära värdet av denna begäran om förfaranden för hantering av överbelastning är lägre än varje annan begäran som är avsedd att godtas för samma tjänst och på samma villkor.
- 1.7 Vid fastställande av lämpliga nätområden i och mellan vilka hantering av överbelastning ska gälla, ska de systemansvariga vägledas av principerna om kostnadseffektivitet och minimering av negativ inverkan på den inre marknaden för el. De systemansvariga får i synnerhet inte begränsa överföringskapaciteten för att lösa överbelastning inom sitt eget kontrollområde, förutom av ovannämnda skäl och skäl som har med driftsäkerhet⁽¹⁾ att göra. Om en sådan situation uppstår ska de systemansvariga beskriva och på ett transparent sätt presentera den för alla systemanvändare. En sådan situation får godtas endast tills man funnit en långsiktig lösning. De systemansvariga ska för alla systemanvändare beskriva och på ett transparent sätt presentera den metod och de projekt som ska möjliggöra en långsiktig lösning.
- 1.8 När nätet balanseras innanför kontrollområdet med hjälp av driftsåtgärder och omdirigering ska den systemansvarige ta hänsyn till effekten av dessa åtgärder på de angränsande kontrollområdena.
- 1.9 Senast den 1 januari 2008 ska mekanismer för hantering av överbelastning av sammanlänkningskapaciteten flera gånger dagligen (intradag-hantering) inrättas på ett samordnat sätt och i enlighet med säkra driftsvillkor för att maximera handelsmöjligheterna och för att tillhandahålla gränsöverskridande balans.

(¹) Med driftsäkerhet menas "att överföringssystemet ligger inom överenskomna säkerhetsgränser".

- 1.10 De nationella tillsynsmyndigheterna ska regelbundet utvärdera metoderna för hantering av överbelastning, och särskilt se till att de principer och regler som inrättats i denna förordning och riktlinjer uppfylls i enlighet med de villkor som fastställs av tillsynsmyndigheterna själva i enlighet med dessa principer och regler. En sådan utvärdering ska inbegripa samråd med alla marknadsaktörer och särskilda undersökningar.

2. Metoder för hantering av överbelastning

- 2.1 För att underlätta en effektiv gränsöverskridande handel ska metoderna för hantering av överbelastning vara marknadsbaserade. I detta syfte ska kapaciteten endast tilldelas genom explicita (kapacitet) eller implicita (kapacitet och energi) auktioner. Båda metoderna kan samexistera för samma sammanlänkning. För intradaglig handel kan kontinuerlig handel användas.
- 2.2 Beroende på konkurrensvillkoren kan det vara nödvändigt att mekanismerna för hantering av överbelastning tillåter tilldelning av överföringskapacitet både på lång och kort sikt.
- 2.3 Vid varje kapacitetstilldelningsförfarande ska man tilldela en förutbestämd del av den tillgängliga överföringskapaciteten plus eventuell återstående kapacitet som inte tidigare tilldelats och eventuell kapacitet som frigjorts av kapacitetsinnehavare från tidigare tilldelningar.
- 2.4 För att underlätta en effektiv konkurrens ska de systemansvariga optimera kapacitetens stabilitetsgrad, med beaktande av de berörda systemansvarigas och marknadsaktörernas skyldigheter och rättigheter. En rimlig del av kapaciteten får erbjudas marknaden med en lägre stabilitetsgrad, men de exakta villkoren för gränsöverskridande transporter ska ständigt vara tillgängliga för marknadsaktörerna.
- 2.5 Tillträdesrättigheterna för tilldelning på lång och medellång sikt ska vara rättigheter för stabil överföringskapacitet. Då rättigheterna nomineras ska omfattas av principen om att outnyttjad kapacitet går förlorad och principen om att outnyttjad kapacitet måste säljas.
- 2.6 De systemansvariga ska definiera en lämplig struktur för tilldelning av kapacitet mellan olika tidsramar. Detta kan inkludera ett alternativ för att reservera en minsta procentsats sammanlänkingskapacitet för daglig tilldelning eller intradagstilldelning. Denna tilldelningsstruktur ska granskas av respektive tillsynsmyndigheter. Då de utarbetar sina förslag ska de systemansvariga beakta
- a) marknadernas egenskaper,
 - b) driftsvillkoren, t.ex. följderna av en nettoberäkning av fast angivna scheman,
 - c) harmoniseringsnivån för de procentsatser och tidsramar som antagits för de olika mekanismer för kapacitetstilldelning som införts.
- 2.7 Kapacitetstilldelningen får inte innebära diskriminering mellan marknadsaktörer som vill använda sina rättigheter för att utnyttja bilaterala leveranskontrakt eller lämna bud på elbörsen. De högsta buden under en given tidsram ska vinna, oavsett om de är implicita eller explicita.
- 2.8 I regioner där de finansiella terminselektricitetsmarknaderna är välutvecklade och har visat sig vara effektiva, kan all sammanlänkingskapacitet tilldelas genom implicita auktioner.
- 2.9 Utom för nya sammanlänningar som omfattas av ett undantag enligt artikel 7 i förordning (EG) nr 1228/2003 eller artikel 17 i den här förordningen, är det inte tillåtet att fastställa reservationspriser inom ramen för kapacitetstilldelningsmetoderna.
- 2.10 Alla potentiella marknadsaktörer ska i princip tillåtas att utan hinder delta i tilldelningsförfarandet. För att undvika att skapa eller förvärra problem som beror på att en eller flera marknadsaktörer eventuellt kan använda sig av sin dominerande ställning, får de berörda tillsyns- och/eller konkurrensmyndigheterna i lämpliga fall införa allmänna begränsningar eller begränsningar för ett enskilt företag på grund av dess marknadsdominans.
- 2.11 Marknadsaktörerna ska ange sin användning av kapaciteten till de systemansvariga senast vid en fastställd tidsfrist för varje tidsram. Tidsfristen ska fastställas på ett sådant sätt att de systemansvariga på nytt ska kunna tilldela oanvänd kapacitet under nästa berörda tidsram – inbegripet intradagliga sessioner.

- 2.12 Kapaciteten ska kunna handlas fritt på sekundär basis, under förutsättning att den systemansvarige informeras tillräckligt lång tid i förväg. Om en systemansvarig vägrar genomföra en sekundär handel (transaktion) måste detta på ett tydligt och transparent sätt meddelas och förklaras för alla marknadsaktörer av den systemansvarige och meddelas tillsynsmyndigheten.
- 2.13 De finansiella konsekvenserna av att de skyldigheter som är förbundna med kapacitetstilldelning inte uppfylls ska bäras av dem som är ansvariga för denna underlåtelse. Om marknadsaktörerna inte använder den kapacitet som de har åtagit sig att använda eller, när det gäller kapacitet som utauktionerats explicit, inte handlar på sekundär basis eller ger tillbaka kapaciteten i tid, ska de förlora rättigheterna till denna kapacitet och betala en avgift som avspeglar kostnaderna. Alla avgifter som avspeglar kostnaderna för outnyttjad kapacitet ska vara motiverade och proportionerliga. På motsvarande sätt ska en systemansvarig som inte uppfyller sina skyldigheter vara skyldig att kompensera marknadsaktören för dennes förlust av kapacitetsrättigheter. Inga följskador ska beaktas i detta hänseende. De viktigaste begreppen och metoderna för att fastställa ansvar vid bristande fullgörande av åtagandena ska fastställas i förväg med hänsyn till de finansiella följderna och ska granskas av den eller de berörda nationella tillsynsmyndigheterna.

3. Samordning

- 3.1 Kapacitetstilldelningen vid en sammanlänkning ska samordnas och genomföras genom att de berörda systemansvariga använder gemensamma tilldelningsförfaranden. Om de kommersiella utbytena mellan två länders systemansvariga förväntas avsevärt påverka villkoren för de fysiska kraftflödena för en systemansvarig i ett tredje land, ska metoderna för hantering av överbelastningar samordnas genom ett gemensamt förfarande för hantering av överbelastningar mellan alla berörda systemansvariga. De nationella tillsynsmyndigheterna och de systemansvariga ska säkerställa att det inte sker någon ensidig utformning av förfarandet för hantering av överbelastningar som avsevärt påverkar de fysiska kraftflödena i något av de andra näten.
- 3.2 Senast den 1 januari 2007 ska en gemensam samordnad metod för hantering av överbelastning och ett gemensamt samordnat förfarande för kapacitetstilldelning till marknaden tillämpas minst varje år, månad och för påföljande dag mellan länderna i följande regioner:
- Norra Europa (dvs. Danmark, Sverige, Finland, Tyskland och Polen).
 - Nordvästra Europa (dvs. Benelux, Tyskland och Frankrike).
 - Italien (dvs. Italien, Frankrike, Tyskland, Österrike, Slovenien och Grekland).
 - Centrala Östeuropa (dvs. Tyskland, Polen, Tjeckien, Slovakien, Ungern, Österrike och Slovenien).
 - Sydvästra Europa (dvs. Spanien, Portugal och Frankrike).
 - Storbritannien, Irland och Frankrike.
 - De baltiska staterna (dvs. Estland, Lettland och Litauen).

Vid en sammanlänkning som berör länder som tillhör fler än en region kan den metod som tillämpas för hantering av överbelastning vara annorlunda för att säkerställa att den är kompatibel med de metoder som tillämpas i de andra regioner som dessa länder tillhör. I detta fall ska de berörda systemansvariga föreslå vilken metod som ska granskas av de behöriga tillsynsmyndigheterna.

- 3.3 De regioner som avses i punkt 2.8 får tilldela all sammanlänkningskapacitet genom tilldelning för påföljande dag.
- 3.4 I alla dessa sju regioner ska det fastställas kompatibla förfaranden för hantering av överbelastningar i syfte att skapa en fullständigt integrerad europeisk marknad för el. Marknadsaktörerna ska inte konfronteras med inkompatibla regionala system.
- 3.5 I syfte att främja en rättvis och effektiv konkurrens och gränsöverskridande handel ska samordningen mellan de systemansvariga inom de regioner som anges i punkt 3.2 inkludera alla steg från kapacitetsberäkning och optimering av tilldelningen till en säker drift av nätet, med tydlig ansvarsfördelning. I denna samordning ska särskilt följande ingå:
- Användning av en gemensam överföringsmodell som på ett effektivt sätt hanterar de av varandra beroende fysiska "loop-flows" och som tar hänsyn till avvikelserna mellan de fysiska och kommersiella flödena.

- b) Tilldelning och nominering av kapacitet för att på ett effektivt sätt hantera de av varandra beroende fysiska "loop-flows".
 - c) Identiska skyldigheter för kapacitetsinnehavare att tillhandahålla information om deras avsedda användning av kapaciteten, dvs. nominering av kapacitet (för explicita auktioner).
 - d) Identiska tidsramar och stängningstider.
 - e) Identisk struktur för tilldelning av kapacitet mellan olika tidsramar (t.ex. en dag, tre timmar, en vecka etc.) och i fråga om sålda kapacitetsenheter (mängd kraft i MW, MWh, etc.).
 - f) Konsekvent kontraktsram för marknadsaktörerna.
 - g) Kontroll av att flödena är förenliga med säkerhetskraven för nätet vad gäller driftsplanering och realtidsdrift.
 - h) Redovisning och fastställande av åtgärder för hantering av överbelastningar.
- 3.6 Samordningen ska även omfatta informationsutbyte mellan de systemansvariga. Karaktär, tidpunkter och frekvens för informationsutbytet ska vara förenliga med verksamheten i punkt 3.5 och med elmarknadernas funktionssätt. Detta informationsutbyte ska särskilt göra det möjligt för de systemansvariga att ställa en så bra prognos som möjligt om läget i det globala elnätet för att de ska kunna utvärdera flödena i sina nät och de tillgängliga sammanlänkningskapaciteterna. Varje systemansvarig som samlar in information på andra systemansvarigas vägnar ska tillhandahålla de deltagande systemansvariga resultaten av denna insamling.

4. Tidsplan för marknadstransaktioner

- 4.1 Tilldelningen av den tillgängliga överföringskapaciteten ska ske i god tid i förväg. Före varje tilldelning ska de berörda systemansvariga gemensamt offentliggöra den kapacitet som ska tilldelas med beaktande där så är lämpligt av den kapacitet som frigjorts från eventuella stabila överföringsrättigheter och, om så är relevant, därmed förbundna nettoberäknade nomineringar tillsammans med de tidsperioder under vilka kapaciteten kommer att minska eller inte vara tillgänglig (t.ex. på grund av underhåll).
- 4.2 Med full hänsyn till nätets säkerhet ska nominering av överföringsrättigheter ske tillräckligt lång tid i förväg, före sessionerna för påföljande dag för alla relevanta organiserade marknader och före offentliggörandet av den kapacitet som ska tilldelas enligt mekanismen för tilldelning påföljande dag eller intradagstilldelning. Nomineringarna av överföringsrättigheter i motsatt riktning ska vara nettoberäknade för att få en så effektiv användning av sammanlänkningskapaciteten som möjligt.
- 4.3 På varandra följande intradagstilldelningar av tillgänglig överföringskapacitet för dag D ska äga rum under dagarna D-1 och D, efter utfärdandet av angivna produktionsscheman eller faktiska produktionsscheman för påföljande dag.
- 4.4 Då de systemansvariga förbereder elnätsdriften för påföljande dag ska de utbyta information med systemansvariga för angränsande nät. Denna ska inkludera information om deras planerade elnätstopologi, tillgängligheten och den beräknade tillverkningskapaciteten av produktionsenheter och belastningsflöden. Syftet är att optimera användningen av hela nätet genom driftsåtgärder som är förenliga med reglerna för säker elnätsdrift.

5. Transparens

- 5.1 De systemansvariga ska offentliggöra alla relevanta uppgifter som avser tillgängligheten och användningen av nätet och tillträdet till det, inbegripet en rapport om var och varför överbelastningarna finns, de metoder som används för att hantera överbelastningarna och planerna för den framtida hanteringen av dem.
- 5.2 De systemansvariga ska offentliggöra dels en allmän beskrivning av den metod för hantering av överbelastningar som tillämpas under olika förhållanden för att maximera den kapacitet som är tillgänglig för marknaden dels en allmän beskrivning av hur den totala överföringskapaciteten beräknas för de olika tidsramarna med nätets elektriska och fysiska karaktäristika som underlag. Beskrivningen ska bli föremål för granskning av tillsynsmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna.
- 5.3 De förfaranden som används för hantering av överbelastningar och kapacitetstilldelning, tillsammans med tiderna och förfarandena för ansökan om kapacitet, en beskrivning av de produkter som erbjuds och skyldigheterna och rättigheterna för både de systemansvariga och den part som ska erhålla kapaciteten (inbegripet skyldigheter vid bristande fullgörande av åtagandena), ska beskrivas i detalj och på ett transparent sätt göras tillgängliga av de systemansvariga för alla potentiella nätanvändare.

- 5.4 Säkerhetsstandarder för drift och planering ska ingå i den information som de systemansvariga ska offentliggöra i ett öppet och offentligt dokument. Detta dokument ska även granskas av de nationella tillsynsmyndigheterna.
- 5.5 De systemansvariga ska offentliggöra alla relevanta uppgifter om gränsöverskridande handel på grundval av den bästa möjliga prognosen. För att uppfylla denna skyldighet ska de berörda marknadsaktörerna tillhandahålla de systemansvariga relevanta uppgifter. Det sätt som sådan information offentliggörs på måste granskas av tillsynsmyndigheterna. De systemansvariga ska åtminstone offentliggöra följande:
- En gång per år: information om den långsiktiga utvecklingen av överföringsinfrastrukturen och dess inverkan på den gränsöverskridande överföringskapaciteten.
 - En gång per månad: månads- och årsprognoser över den överföringskapacitet som är tillgänglig för marknaden, med beaktande av all relevant information som är tillgänglig för de systemansvariga vid beräkningen av prognoserna (t.ex. den inverkan som sommar- och vintersäsongerna har på ledningarnas kapacitet, underhåll av elnätet, tillgängligheten av produktionsenheter, etc.).
 - En gång per vecka: veckoprognoser över den överföringskapacitet som är tillgänglig för marknaden, med beaktande av all relevant information som är tillgänglig för de systemansvariga vid beräkningen av prognosen, t.ex. väderprognosen, planerade underhållsarbeten på elnätet, tillgängligheten av produktionsenheter, etc.
 - Dagligen: den överföringskapacitet som är tillgänglig för marknaden för påföljande dag och intradag för varje tidsenhet på marknaden, med beaktande av alla nettoberäknade nomineringar, produktionsscheman för påföljande dag, efterfrågeprognoser och planerade underhållsarbeten på elnätet.
 - Total kapacitet som redan har tilldelats, per tidsenhet på marknaden, och alla relevanta villkor enligt vilka denna kapacitet får användas (t.ex. det pris som uppnåtts på auktionen, skyldigheter i fråga om hur kapaciteten ska användas etc.), för att identifiera eventuell återstående kapacitet.
 - Tilldelad kapacitet så snart som möjligt efter varje tilldelning, samt en indikation på de priser som betalats.
 - Total kapacitet som används, per tidsenhet på marknaden, omedelbart efter nomineringen.
 - Så nära realtid som möjligt: sammanlagda realiserade kommersiella och fysiska flöden, per tidsenhet på marknaden, inklusive en beskrivning av effekterna av eventuella korrigeringsåtgärder vidtagna av de systemansvariga (t.ex. begränsning) för att lösa nät- eller systemproblem.
 - Förhandsinformation om planerade avbrott och information i efterhand för den föregående dagen om planerade och oplanerade avbrott för produktionsenheter som är större än 100 MW.
- 5.6 All relevant information ska vara tillgänglig på marknaden i god tid före förhandlingen av alla transaktioner (t.ex. tidpunkten för förhandling av årliga leveranskontrakt för industrikunder eller tidpunkten när buden måste lämnas på de organiserade marknaderna).
- 5.7 Den systemansvarige ska offentliggöra relevant information om prognoserna för efterfrågan och produktion enligt de tidsramar som anges i punkterna 5.5 och 5.6. Den systemansvarige ska också offentliggöra relevant information som är nödvändig för den gränsöverskridande balansmarknaden.
- 5.8 När prognoserna offentliggörs ska efterhandsvärdena för prognosen också offentliggöras under den tidsperiod efter vilken prognosen gäller eller senast följande dag ($D + 1$).
- 5.9 All information som offentliggörs av de systemansvariga ska vara tillgänglig gratis och på ett lättillgängligt sätt. Alla uppgifter ska också vara tillgängliga genom ett lämpligt och standardiserat informationsutbyte som ska definieras i nära samarbete med marknadsdeltagarna. Uppgifterna ska inbegripa information om tidigare tidsperioder (minst två år), så att nya marknadsaktörer även får tillgång till sådana uppgifter.
- 5.10 De systemansvariga ska ha ett regelbundet utbyte av tillräckligt exakta uppgifter om nätet och belastningsflöden för att göra det möjligt för varje systemansvarig att beräkna belastningsflödena i sitt berörda område. Samma uppsättning uppgifter ska på begäran göras tillgängliga för tillsynsmyndigheterna och kommissionen. Tillsynsmyndigheterna och kommissionen ska säkerställa att denna uppsättning uppgifter behandlas konfidentiellt, både av dem själva och av alla konsulter som utför analysarbete för dem på grundval av dessa uppgifter.

6. Användning av kapacitetsintäkter vid överbelastning

- 6.1 Förfaranden för hantering av överbelastning för en i förväg angiven tidsram får generera intäkter endast vid överbelastning som uppstår under den tidsramen, utom då det handlar om nya sammanlänknings som befriats från ett undantag i enlighet med artikel 7 i förordning (EG) nr 1228/2003 eller artikel 17 i den här förordningen. Förfarandet för fördelningen av dessa intäkter ska granskas av tillsynsmyndigheterna och det får vare sig snedvridda tilldelningsförfarandet till förmån för en part som begär kapacitet eller energi eller utgöra hinder för minskad överbelastning.
 - 6.2 De nationella tillsynsmyndigheterna ska på ett transparent sätt redovisa hur de använder intäkterna från tilldelningen av överföringskapacitet.
 - 6.3 Intäkterna från överbelastning ska delas mellan de berörda systemansvariga i enlighet med kriterier som de berörda systemansvariga kommer överens om och som granskas av respektive tilldelningsmyndighet.
 - 6.4 De systemansvariga ska i förväg tydligt fastställa hur de ska använda eventuella intäkter från överbelastning som de kan komma att erhålla och rapportera om den faktiska användningen av dessa intäkter. Tillsynsmyndigheterna ska säkerställa att denna användning är förenlig med denna förordning och dessa riktlinjer och att de samlade intäkterna från överbelastning som följer av tilldelningen av överföringskapaciteten används för ett eller flera av de tre ändamål som beskrivs i artikel 16.6 i denna förordning.
 - 6.5 Senast den 31 juli varje år ska tillsynsmyndigheterna offentliggöra en rapport i vilken beloppet av de intäkter som samlats in under tolv månadersperioden fram till och med den 30 juni samma år fastställs. I denna rapport ska det även finnas med en beskrivning av hur dessa intäkter används samt en bekräftelse av att denna användning är förenlig med denna förordning och dessa riktlinjer, och att de samlade intäkterna från överbelastning används för ett eller flera av de tre föreskrivna ändamålen.
 - 6.6 Intäkter från överbelastning för investeringar i syfte att behålla eller öka överföringskapaciteten ska helst användas för specifika fördefinierade projekt som bidrar till att lindra den föreliggande överbelastningen och som även kan genomföras inom en rimlig tid, särskilt vad gäller bemyndigandeförfarandet.
-

BILAGA II

JÄMFÖRELSETABELL

Förordning (EG) nr 1228/2003	Denna förordning
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
—	Artikel 3
—	Artikel 4
—	Artikel 5
—	Artikel 6
—	Artikel 7
—	Artikel 8
—	Artikel 9
—	Artikel 10
—	Artikel 11
—	Artikel 12
Artikel 3	Artikel 13
Artikel 4	Artikel 14
Artikel 5	Artikel 15
Artikel 6	Artikel 16
Artikel 7	Artikel 17
Artikel 8	Artikel 18
Artikel 9	Artikel 19
Artikel 10	Artikel 20
Artikel 11	Artikel 21
Artikel 12	Artikel 22
Artikel 13	Artikel 23
Artikel 14	Artikel 24
—	Artikel 25
Artikel 15	Artikel 26
Bilaga	Bilaga I